

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามครูผู้สอนชั้นอนุบาล ในโรงเรียนสังกัดต่าง ๆ 5 สังกัด ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสังเกต ในรูปของตารางและความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 3-15 เป็นตารางเกี่ยวกับการศึกษาการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลในด้านสถานภาพทั่วไป และสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

สรุปบทสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล ในด้านสถานภาพทั่วไปสภาพการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล วิธีสอนเพลงให้แก่เด็กวัยอนุบาล ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยเสนอรูปความเรียง

ตอนที่ 3 ข้อมูลจากการสังเกต

สรุปข้อมูลที่ได้จากการสังเกตเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล ในด้านสภาพการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล และวิธีสอนเพลงให้แก่เด็กวัยอนุบาล โดยเสนอในรูปความเรียง

ตอนที่ 1 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล

สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล		ร้อยละ
เพศ	ชาย	3.12
	หญิง	96.88
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	0.83
	21 - 25 ปี	2.87
	26 - 30 ปี	8.85
	31 - 35 ปี	30.82
	36 - 40 ปี	19.23
	41 - 45 ปี	21.26
	46 - 50 ปี	6.31
	50 ปีขึ้นไป	10.13
วุฒิการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	1.32
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.35
	อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	10.72
	ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	81.85
	ปริญญาโท	3.76

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	ร้อยละ
สาขาที่จบ	
สาขาการศึกษาปฐมวัย หรือ การอนุบาลศึกษา	28.34
สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา	0.00
สาขาประถมศึกษา	31.06
สาขาสังคมศึกษา	19.62
อื่น ๆ	20.98
ระดับชั้นอนุบาล	
3 - 4 ปี	22.97
4 - 5 ปี	45.56
5 - 6 ปี	31.47
ประสบการณ์ทางการสอนอนุบาล	
น้อยกว่า 1 ปี	3.98
1 - 3 ปี	26.22
4 - 6 ปี	13.95
7 - 10 ปี	35.45
11 - 15 ปี	6.93
16 - 20 ปี	7.57
20 - 25 ปี	4.66
เกินกว่า 25 ปี	2.64

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล	ร้อยละ
ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบัน	
ครูประจำชั้น	92.91
ครูคู่ชั้น	7.09
ความสามารถทางด้านดนตรี	
การอ่านโน้ตสากล	18.00
การขับร้อง	85.03
การเล่นเปียโน	3.55
การเล่นอีเลคโทน	3.37
การเล่นกีตาร์	3.86
เครื่องดนตรีประเภทเป่า	13.32
การเล่นดนตรีไทย	10.65
การเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน	
เกี่ยวกับการนำเพลงสำหรับเด็กไปใช้ในการเรียนการสอน	
ไม่เคย	63.86
เคย	36.14
ประสบการณ์ในการแต่งเพลงและนำมาใช้ในการเรียนการสอน	
ไม่เคย	84.23
เคย	15.77

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 96.88 ครูส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.82 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.85 สาขาวิชาที่ครูส่วนใหญ่จบคือ สาขาประถมศึกษา ร้อยละ 31.06 ระดับชั้น อนุบาลที่สอน 4-5 ปี ร้อยละ 45.56 ประสบการณ์ทางการสอนอนุบาล ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 7-10 ปี ร้อยละ 34.45 ตำแหน่งหน้าที่ คือ ครูประจำชั้นร้อยละ 92.91 ความสามารถทางด้านดนตรี สูงสุด คือ การขับร้องร้อยละ 85.03 ครูส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับเพลงเด็กร้อยละ 68.32 และครูส่วนใหญ่ไม่เคยแต่งเพลง ร้อยละ 84.23

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้เพลง

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
<u>วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้เพลง</u>					
1. ส่งเสริมให้เด็กเกิดความสุขและเพลิดเพลิน	65.86	31.12		0.20	0.00
	96.98		2.81	0.20	
2. ส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรี	15.32	43.75		4.23	1.21
	59.07		35.57	5.44	
3. ส่งเสริมความสามารถทางการร้องเพลง	2.81	45.78		2.00	0.00
	48.59		21.29	2.00	
4. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	38.96	45.58		0.20	0.00
	84.74		15.26	0.20	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
5. สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก	57.03	36.95		0.00	0.00
	93.98		6.02	0.00	
6. ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรม คุณธรรม ต่าง ๆ	53.61	36.14		0.40	0.00
	89.75		9.84	0.40	
7. ปลุกฝังให้รักเพลงและดนตรี	39.75	48.80		1.20	0.00
	88.55		10.24	1.20	
8. ใช้เป็นสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	45.07	46.68		0.40	0.00
	91.75		7.85	0.40	
9. เพิ่มพูนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก (เช่น ทักษะทางภาษา, ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา)	47.89	44.67		0.60	0.00
	92.56		6.84	0.60	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
10. ช่วยควบคุมชั้นเรียน	38.15	41.37		1.20	0.20
	79.52		19.08	1.40	
11. ปรับพฤติกรรมเด็ก	31.73	50.20		0.80	0.00
	81.93		17.27	0.80	
12. เข้าใจเนื้อหาของเพลง	26.32	48.99		1.82	0.81
	75.31		22.06	2.63	
13. จำเนื้อหาของเพลงได้	37.85	45.95		0.40	0.00
	83.80		15.79	0.40	

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูส่วนใหญ่ใช้เพลงเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความสุข และเพลิดเพลินเป็นประจำและใช้บ่อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.98 รองลงมาคือ ใช้เพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็กร้อยละ 93.98 ใช้เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ร้อยละ 92.56 และใช้เป็นสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ร้อยละ 91.75 ตามลำดับ

การแสดงความถี่ของวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้เพลง (รวมอันดับ 4 และ 3 ซึ่งหมายถึงประจำและบ่อย) เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	ส่งเสริมให้เด็กเกิดความสนุกสนานและเพลิดเพลิน	96.98
2	สร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก	93.98
3	เพิ่มพูนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก (เช่น ทักษะทางภาษา, ความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา)	92.56
4	ใช้เป็นสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	91.75
5	ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรม คุณธรรมต่าง ๆ	89.75
6.	ปลูกฝังให้รักเพลงและดนตรี	88.55
7.	ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	84.74
8.	จำเนื้อหาของเพลงได้	83.80
9.	ปรับพฤติกรรมเด็ก	81.93
10.	ช่วยควบคุมชั้นเรียน	79.52
11.	เข้าใจเนื้อหาของเพลง	75.31
12.	ส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรี	59.07
13.	ส่งเสริมความสามารถทางการร้องเพลง	48.59

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามแนวทางที่ใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็ก

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
<u>แนวทางที่ท่านใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็ก</u>					
14. เลือกเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	71.57	26.41		0.20	0.00
	97.98		1.81	0.20	
15. เลือกเพลงให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	59.48	31.25		0.20	0.00
	90.73		9.07	0.20	
16. เลือกเพลงให้เหมาะกับโอกาสที่จะใช้	53.83	35.89		0.81	0.00
	89.72		9.48	0.81	
17. เลือกเพลงให้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน	61.82	32.93		0.20	0.00
	94.75		5.05	0.20	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
18. เลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง	59.71	33.33		0.00	0.00
	93.04		6.95	0.00	

จากตารางที่ 5 แสดงว่า แนวทางที่ครูนำมาใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็กเป็นประจำและใช้บ่อย ได้แก่ เลือกเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ร้อยละ 97.98 เลือกเพลงให้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน ร้อยละ 94.75 และเลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง ร้อยละ 93.04

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแสดงความถี่ของแนวทางที่ใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็ก เรียงตาม
ลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	เลือกเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	97.98
2	เลือกเพลงให้สัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน	94.75
3	เลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง	93.04
4	เลือกเพลงให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย	90.73
5	เลือกเพลงให้เหมาะกับโอกาสที่จะใช้	89.72

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามเกณฑ์ในการพิจารณาการแต่งเพลงสำหรับเด็ก

รายการ	ระดับการใช้เพลง (N = 79)				
	4	3	2	1	0
<u>เกณฑ์ในการพิจารณาการแต่งเพลงสำหรับเด็ก</u> (พิจารณาเฉพาะผู้ที่เคยแต่งเพลงสำหรับเด็ก)					
19. พิจารณาถึงตัวเด็กเป็นหลัก	53.16	37.97		0.00	0.00
	91.13		8.87	0.00	
20. พิจารณาถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะให้เด็กทราบ	59.49	32.91		0.00	0.00
	92.40		7.60	0.00	
21. พิจารณาถึงโอกาสที่จะใช้	44.30	44.30		0.00	0.00
	88.60		11.40	0.00	
22. พิจารณาถึงความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน	48.09	44.30		0.00	0.00
	92.39		7.61	0.00	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
23. พิจารณาถึงคำที่นำมาใช้ในเพลง	37.97	48.10		0.00	0.00
	86.07		13.93	0.00	
24. พิจารณาถึงความสนุกสนานของเด็ก	68.35	29.11		0.00	0.00
	97.46		2.94	0.00	

จากตารางที่ 6 แสดงว่า เกณฑ์ในการพิจารณาการแต่งเพลงสำหรับเด็กที่ครูผู้สอน ซึ่งเคยแต่งเพลงนำมาใช้พิจารณาเป็นประจำและใช้บ่อย ได้แก่ พิจารณาถึงความสนุกสนานของเด็ก ร้อยละ 97.46 พิจารณาถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะให้เด็กทราบ ร้อยละ 92.40 พิจารณาถึงความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน 92.39 และพิจารณาถึงตัวเด็กเป็นหลัก ร้อยละ 91.13

หมายเหตุ จากจำนวน 585 คน ครูตอบว่าแต่งเพลงเองเพียง 79 คน จึงคิดคะแนน $N = 79$

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแสดงความถี่ของเกณฑ์ในการพิจารณาการแต่งเพลงสำหรับเด็ก เรียงลำดับ
ร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	พิจารณาถึงความสนุกสนานของเด็ก	97.46
2	พิจารณาถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการจะให้เด็กทราบ	92.40
3	พิจารณาถึงความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน	92.39
4	พิจารณาถึงตัวเด็กเป็นหลัก	91.13
5	พิจารณาถึงโอกาสที่จะใช้	88.60
6	พิจารณาถึงคำที่นำมาใช้ในเพลง	86.07

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของเพลงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
ประเภทของเพลงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน					
25. เพลงที่ปรากฏอยู่ในแผนการจัดประสบการณ์	51.43	43.07		0.41	0.00
	94.50		5.09	0.41	
26. เพลงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	46.63	43.74		0.81	0.20
	85.37		13.62	1.01	
27. เพลงประกอบนิทาน	28.15	45.93		1.73	1.02
	74.08		23.17	2.75	
28. เพลงกล่อมเด็ก	18.91	24.73		16.42	7.39
	43.64		39.94	23.81	
29. เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก	20.46	46.87		3.32	0.00
	67.33		29.35	3.32	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
30. เพลงร่ำวง	15.85	40.24		7.32	1.02
	56.09		35.57	8.34	
31. เพลงพื้นบ้าน	7.87	26.71		15.94	7.45
	34.58		42.03	23.39	
32. เพลงลูกทุ่ง	8.16	29.80		12.24	3.27
	37.96		46.53	16.51	
33. เพลงทำนองไทยเดิม	3.33	14.97		27.64	11.23
	18.30		42.83	38.87	
34. เพลงสมัยนิยม	18.76	41.03		4.95	1.86
	59.79		33.40	6.81	

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
35. เพลงสากล	3.12	20.78		23.91	17.26
	23.90		34.93	41.17	
36. เพลงที่ท่านแต่งเอง	0.80	3.39		5.59	84.23
	4.19		5.99	89.82	

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ประเภทของเพลงที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนเป็น ประจำและใช้บ่อย ได้แก่ เพลงที่ปรากฏอยู่ในแผนการจัดประสบการณ์ ร้อยละ 94.50 รองลงมา ได้แก่ เพลงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 85.37

ประเภทของเพลงที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นครั้งคราว ได้แก่ เพลงลูกทุ่ง ร้อยละ 46.53 เพลงทำนองไทยเดิม ร้อยละ 42.83 และเพลงพื้นบ้าน ร้อยละ 42.03

ประเภทของเพลงที่ครูนำมาใช้ในการเรียนการสอนนาน ๆ ครั้ง หรือไม่ได้ใช้เลย ได้แก่ เพลงที่แต่งเอง ร้อยละ 89.82 และเพลงสากล ร้อยละ 41.17

การแสดงความถี่ของประเภทของเพลงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน เรียงตาม
ลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	เพลงที่ปรากฏอยู่ในแผนการจัดประสบการณ์	94.50
2	เพลงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	85.37
3	เพลงประกอบนิทาน	74.08
4	เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก	67.33
5	เพลงสมัยนิยม	59.79
6	เพลงร่ำววง	56.09
7	เพลงกล่อมเด็ก	43.64
8	เพลงลูกทุ่ง	37.96
9	เพลงพื้นบ้าน	34.58
10	เพลงสากล	23.90
11	เพลงทำนองไทยเดิม	18.30
12	เพลงที่ท่านแต่งเอง	4.19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามกิจกรรมที่ครูนำเพลงมาใช้

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
<u>กิจกรรมที่ทํานําเพลงมาใช้</u>					
37. กิจกรรมเข้าแถว	41.58	37.93		1.22	1.01
	79.51		18.26	2.23	
38. กิจกรรมสนทนาตอนเช้า	38.41	45.53		1.63	1.42
	83.94		13.00	3.05	
39. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	65.86	30.71		1.01	0.00
	96.57		2.42	1.01	
40. กิจกรรมในวงกลม	33.74	49.70		0.81	1.01
	83.44		14.74	1.82	
41. กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะ)	12.17	35.90		8.92	1.62
	48.07		41.38	10.54	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
42. กิจกรรมเกมการศึกษา (ตามบทเรียน)	27.85	38.01		3.66	1.83
	65.86		28.66	5.49	
43. กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง (พลาแนมัย)	30.74	40.37		5.94	1.64
	71.11		21.31	7.58	
44. กิจกรรมเล่นตามมุม	11.43	34.29		14.90	4.69
	45.72		34.69	19.59	
45. กิจกรรมดนตรี	41.96	37.27		3.26	0.41
	79.23		17.11	3.67	
46. กิจกรรมรับประทานอาหาร/ดื่มนม	36.97	34.55		4.85	2.02
	71.52		21.62	6.87	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการ	ระดับการใช้เพลง				
	4	3	2	1	0
47. กิจกรรมก่อนนอน	14.66	30.75		14.87	6.92
	45.41		32.79	21.79	
48. กิจกรรมอิสระ	20.50	32.92		14.29	3.52
	53.42		28.77	17.81	

จากตารางที่ 8 แสดงว่า กิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ นำเพลงมาใช้เป็นประจำและใช้บ่อย ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ร้อยละ 96.57 กิจกรรมสนทนาตอนเช้า ร้อยละ 83.94 และกิจกรรมในวงกลม ร้อยละ 83.44

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแสดงความดีของกิจกรรมครูที่นำเพลงมาใช้ เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	96.57
2	กิจกรรมสนทนาตอนเช้า	83.94
3	กิจกรรมในวงกลม	83.44
4	กิจกรรมเข้าแถว	79.51
5	กิจกรรมดนตรี	79.23
6	กิจกรรมรับประทานอาหาร/ดื่มนม	71.52
7	กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง (พละนันทน์)	71.11
8	กิจกรรมเกมการศึกษา (ตามบทเรียน)	65.86
9	กิจกรรมอิสระ	53.42
10	กิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะ)	48.07
11	กิจกรรมเล่นตามมุม	45.72
12	กิจกรรมก่อนนอน	45.41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ร้อยละของครูผู้สอนจากแบบสอบถาม จำแนกตามบทบาทครูในการสอนเพลงให้แก่เด็ก

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<u>บทบาทครูในการสอนเพลงให้แก่เด็ก</u>					
1. สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน	62.91	33.67		0.57	0.00
	96.58		2.85	0.57	
2. จัดหาเครื่องดนตรีมาไว้ที่ชั้นหรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน	25.86	37.76		5.41	2.31
	63.62		28.66	7.72	
3. พยายามชักจูงให้เด็กมีความรู้สึกที่ดี เกิดความรัก/ชอบเสียงเพลง	43.72	48.37		0.60	0.00
	92.09		7.31	0.60	
4. ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการร้องเพลง และใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ	48.53	40.97		0.99	0.20
	89.50		9.31	1.19	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
5. ให้ความสนใจต่อเด็กอย่างทั่วถึง	63.64	29.21		0.53	0.00
	92.85		6.62	0.53	
6. ทำอารมณ์ให้แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก	67.42	29.83		0.38	0.00
	97.25		2.37	0.38	
7. เขียนเนื้อเพลงติดไว้ในห้องเรียน	9.38	24.17		18.95	16.67
	33.55		30.83	35.62	

จากตารางที่ 9 แสดงว่า บทบาทในการสอนเพลงให้แก่เด็กที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ ทำอารมณ์ให้แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก ร้อยละ 97.25 สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน ร้อยละ 96.58 ให้ความสนใจต่อเด็กอย่างทั่วถึง ร้อยละ 92.85 และพยายามชักจูงให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีเกิดความรัก/ชอบเสียงเพลง ร้อยละ 92.09

ส่วนบทบาทในการสอนเพลงให้แก่เด็กที่ครูปฏิบัติได้นาน ๆ ครั้งหรือไม่ได้ปฏิบัติเลย ได้แก่ การเขียนเนื้อเพลงติดไว้ในห้องเรียน ร้อยละ 35.62

การแสดงความคิดเห็นของบทบาทครูในการสอนเพลงให้เด็ก เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	วางอารมณ์ให้แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก	97.25
2	สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน	96.58
3	ให้ความสนใจต่อเด็กอย่างทั่วถึง	92.85
4	พยายามชักจูงให้เด็กมีความรู้ที่ดีเกิดความรัก/ชอบเสียงเพลง	92.09
5	ส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีส่วนร่วมในการร้องเพลงและใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ	89.50
6	จัดหาเครื่องดนตรีมาไว้ที่ชั้นหรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน	63.62
7	เขียนเนื้อเพลงติดไว้ในห้องเรียน	33.55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามรูปแบบในการสอน เพลงให้แก่เด็ก

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<u>รูปแบบในการสอนเพลงให้แก่เด็ก</u>					
8. สอนเพลงโดยไม่มีท่าทางหรืออุปกรณ์ประกอบ	5.64	10.02		30.27	30.06
	15.66		24.01	60.33	
9. สอนเพลงประกอบท่าทางตามครู	52.82	33.47		1.21	0.60
	86.29		11.90	1.81	
10. สอนเพลงประกอบท่าทางโดยให้เด็กคิดท่าทางเอง	28.02	38.91		8.27	1.82
	66.93		22.98	10.09	
11. สอนเพลงประกอบอุปกรณ์ที่ซื้อมา	8.16	36.94		15.10	3.27
	45.10		36.53	18.37	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
12. สอนเพลงประกอบอุปกรณ์ที่ทำขึ้นเอง	11.20	30.29		18.05	7.68
	41.49		32.78	25.73	

จากตารางที่ 10 แสดงว่า รูปแบบในการสอนเพลงที่ครูส่วนใหญ่นำมาปฏิบัติเป็นประจำ และปฏิบัติบ่อย ได้แก่ สอนเพลงประกอบทำทางตามครู ร้อยละ 86.29 สอนเพลงประกอบทำทาง โดยให้เด็กคิดทำทางเอง ร้อยละ 66.93

ส่วนรูปแบบในการสอนเพลงที่ครูนำมาปฏิบัติน้อยที่สุดและไม่ได้ปฏิบัติเลย ได้แก่ สอนเพลงโดยไม่มีทำทางหรืออุปกรณ์ประกอบ ร้อยละ 60.33

การแสดงความถี่ของรูปแบบในการสอนเพลงให้แก่เด็ก เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	สอนเพลงประกอบทำทางตามครู	86.29
2	สอนเพลงประกอบทำทางโดยให้เด็กคิดทำทางเอง	66.93
3	สอนเพลงประกอบอุปกรณ์ที่ซื้อ	45.10
4	สอนเพลงประกอบอุปกรณ์ที่ทำขึ้นมาเอง	41.49
5	สอนเพลงโดยไม่มีทำทางหรืออุปกรณ์ประกอบ	15.66

ตารางที่ 11 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามรูปแบบในการ
ดำเนินการสอน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
รูปแบบในการดำเนินการสอน 13. สอนเด็กทั้งชั้น	70.30	23.64		1.82	0.00
	93.94		4.24	1.82	
14. สอนเด็กเป็นกลุ่มย่อย	14.88	41.12		14.26	4.13
	56.00		25.61	18.39	
15. สอนเด็กเป็นรายบุคคล	7.02	16.17		33.19	18.09
	23.19		25.53	51.28	

จากตารางที่ 11 แสดงว่า รูปแบบในการดำเนินการสอนที่ครูส่วนใหญ่นำมาปฏิบัติ
เป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ สอนเด็กทั้งชั้น ร้อยละ 93.94

ส่วนรูปแบบในการดำเนินการสอนที่ครูนำมาปฏิบัติน้อยที่สุดและไม่ได้ปฏิบัติเลย ได้แก่
สอนเด็กเป็นรายบุคคล ร้อยละ 51.28

การแสดงความถี่ของรูปแบบในการดำเนินการสอน เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	สอนเด็กทั้งชั้น	93.94
2	สอนเด็กเป็นกลุ่มย่อย	56.00
3	สอนเด็กเป็นรายบุคคล	23.19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามอุปกรณ์การสอนที่ใช้ ประกอบการสอนเพลง

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<u>อุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง</u>					
16. อุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องเคาะจังหวะ เช่น ดิ่ง ฉาบ กรับ ลูกชั๊ด รำมะนา กลอง	39.64	43.46		3.04	1.53
	83.10		12.33	4.57	
17. เครื่องดนตรีที่มีเสียงแน่นอน เช่น เปียโน อีเลคโทน กีตาร์ ระนาด อังกะลุง	5.03	8.32		19.69	53.61
	13.35		13.35	73.30	
18. อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เครื่องบันทึกเสียง	65.49	25.70		1.12	1.46
	91.19		6.23	2.58	
เทปเพลง	64.91	25.15		1.22	0.81
	90.06		7.91	2.03	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
รูปภาพต่าง ๆ	32.17	38.32		6.15	2.66
	70.49		20.70	8.81	
นิทาน	45.06	37.90		2.43	0.61
	82.96		14.00	3.04	
หุ่นประเภทต่าง ๆ เช่น หุ่นนิ้ว หุ่นมือ หน้ากาก	24.90	36.93		12.24	1.24
	61.83		24.69	13.48	
19. ไม้ใช้อุปกรณ์ใด ๆ เลข นอกจากบทเพลง	2.76	11.31		30.90	33.67
	14.07		21.36	64.57	

จากตารางที่ 12 แสดงว่า อุปกรณ์การสอนที่ครูนำมาประกอบการสอนเพลงเป็นประจำ และบ่อย ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง ร้อยละ 91.19 เทปเพลง 90.06 และอุปกรณ์การสอน ที่เป็นเครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ ลูกซัด รำมะนา กลอง ร้อยละ 83.10

ส่วนอุปกรณ์การสอนที่ครูนำมาประกอบการสอนน้อยที่สุดและไม่ได้นำมาประกอบการสอน
เลย ได้แก่ เครื่องดนตรีที่มีเสียงแน่นนอน เช่น เปียโน อีเลคโทน กีตาร์ ระนาด อังกะลุง
ร้อยละ 73.30 และไม่ใช้อุปกรณ์ใด ๆ เลย นอกจากบทเพลง ร้อยละ 64.57

การแสดงความถี่ของอุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	เครื่องบันทึกเสียง	91.19
2	เทปเพลง	90.06
3	อุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ ลูกชัด รำมะนา กลอง	83.10
4	นิทาน	82.96
5	รูปภาพแบบต่าง ๆ	70.49
6	หุ่นประเภทต่าง ๆ เช่น หุ่นนิ้ว หุ่นมือ หน้ากาก	61.83
7	ไม่ใช้อุปกรณ์ใด ๆ เลย นอกจากบทเพลง	14.07
8.	เครื่องดนตรีที่มีเสียงแน่นนอน เช่น เปียโน อีเลคโทน กีตาร์ ระนาด อังกะลุง	13.35

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามขั้นตอนในการสอนเพลง ใให้กับเด็ก

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<u>ขั้นตอนในการสอนเพลงให้กับเด็ก</u>					
20. การเตรียมการสอน จัดทำแผนการสอนก่อนการสอน	52.75	32.99		2.65	1.22
	85.74		10.39	3.87	
เตรียมอุปกรณ์การสอนให้ตรงกับสิ่งที่จะสอน	45.95	45.75		1.42	0.00
	91.70		6.88	1.42	
นำความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กมาเป็น ข้อพิจารณาในการสอน	40.20	47.96		0.82	0.20
	88.16		10.82	1.02	
เชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้	5.98	6.84		26.28	37.61
	12.82		23.29	63.89	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
21. การดำเนินการสอน ชั้นนำ เริ่มด้วยการสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลง ที่จะสอน	49.18	39.60		1.22	1.02
	88.78		8.98	2.24	
เริ่มด้วยการใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น นิทาน หุ่นต่าง ๆ เกม	32.79	41.80		4.10	1.23
	74.59		20.08	5.33	
เริ่มด้วยการให้เด็กฟังเพลงจากเทปเพลง	47.65	38.32		2.98	1.17
	85.97		9.88	4.15	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<p>ชั้นสอน</p> <p>ครูอธิบายคำและความรู้ที่เด็กควรจะรู้ในเนื้อเพลง</p>	33.33	47.83		2.07	1.04
	81.16		15.73	3.11	
<p>ครูท่องเนื้อเพลงให้เด็กฟัง และให้เด็กท่องตามที่ละวรรค</p>	53.47	37.76		1.22	0.82
	91.23		9.73	2.04	
<p>ครูร้องนำ และให้เด็กร้องตามที่ละวรรค</p>	62.12	33.20		1.22	0.61
	95.32		2.85	1.83	
<p>ครูร้องเพลงที่ต้องการสอนให้เด็กฟัง ทั้งเพลงก่อน 1-2 ทีี่ยว</p>	63.83	28.25		2.03	0.00
	92.08		5.89	2.03	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
ครูร้องเพลงให้จังหวัด และชักชวนให้เด็ก ปรบมือตามจังหวัด	59.46	34.22		2.04	0.00
	93.68		4.28	2.04	
ครูร้องเพลงและให้เด็กร้องตามครู 1-2 ท่อน	56.15	37.70		1.44	0.00
	93.85		4.71	1.44	
ครูและเด็กทำท่าประกอบตามเนื้อเพลง ในขณะที่ร้องหรือเปิดเทปเพลง	59.63	31.15		1.43	0.00
	90.78		7.79	1.43	
ครูให้เด็กคิดท่าทางเองตามจินตนาการ ของเด็ก	28.16	40.00		6.53	1.23
	68.16		24.08	7.76	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
ครูให้เด็กร้องเพลงพร้อม ๆ กับครู	44.40	40.12		3.87	0.00
	84.52		11.61	3.87	
ขั้นทบทวนและสรุป ครูให้เด็กร้องพร้อมกันและทำท่าทางประกอบ	65.05	28.08		1.01	0.00
	93.13		5.86	1.01	
ครูให้เด็กร้องเป็นกลุ่มย่อย หรือผลัดกันร้อง	25.76	43.81		2.84	0.41
	69.57		27.18	3.25	
ครูให้เด็กผลัดกันออกมาแสดงหน้าชั้นที่ละคู่หรือเดี่ยว	20.29	44.67		8.81	2.46
	64.96		23.77	11.27	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
ครูใช้อุปกรณ์ประกอบและให้เด็กร้องตาม และทำท่าทาง	25.31	41.83		4.90	0.82
	67.14		27.14	5.72	
ครูสนทนา ซักถาม หรืออธิบายความรู้ เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาและแนวคิดของ เพลง	28.74	48.99		4.66	0.40
	77.73		17.21	5.06	
ครูจัดให้มีการแสดงประกอบเพลง	23.86	37.76		10.37	4.77
	61.62		23.24	15.14	
22. การประเมินการสอน สังเกตและบันทึก เสียงที่ร้องพร้อมกัน	37.70	46.11		2.46	0.00
	83.81		13.73	2.46	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
ความสามารถในการร้องเพลงของเด็ก แต่ละคนในด้านทำนอง	23.24	48.55		3.73	0.21
	71.79		24.27	3.94	
ความสามารถในการร้องเพลงของเด็ก แต่ละคนในด้านจังหวะ	21.29	43.63		3.97	0.00
	64.92		31.11	3.97	
ความสามารถในการจำเนื้อเพลง	38.76	48.25		1.03	0.00
	87.01		11.96	1.03	
ความสามารถในการเข้าใจเนื้อและ ทำนองเพลง	24.17	47.92		3.33	0.00
	72.09		24.58	3.33	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
ความสามารถในการทำท่าทางประกอบเพลง	44.24	42.59		1.85	0.00
	86.83		11.32	1.85	
ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	53.18	39.43		1.23	0.00
	92.61		6.16	1.23	

จากตารางที่ 13 แสดงว่า ขั้นตอนในการสอนเพลงให้กับเด็กนั้น ด้านการเตรียมการสอน สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ การเตรียมอุปกรณ์การสอนให้ตรงกับสิ่งที่จะสอน ร้อยละ 91.70 และการนำความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กมาเป็นข้อพิจารณาในการสอน ร้อยละ 88.16 ส่วนสิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติน้อยที่สุดและไม่ได้ปฏิบัติเลย คือ การเชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ ร้อยละ 63.89

ด้านการดำเนินการสอน ในขั้นน่านั้น สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ เริ่มด้วยการสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลงที่จะสอน ร้อยละ 88.78 และเริ่มด้วยการให้เด็กฟังเพลงจากเทปเพลง ร้อยละ 85.97 ส่วนในขั้นสอนนั้น สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ ครูร้องนำและให้เด็กร้องตามทีละวรรค ร้อยละ 95.32 ครูร้องเพลงและให้เด็กร้องตามครู 1-2 เที้ยว ร้อยละ 93.85 และครูร้องเพลงให้จังหวะ และชักชวนให้เด็กปรบมือตามจังหวะ ร้อยละ 93.68 และในขั้นทบทวนและสรุปนั้น สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติบ่อย ได้แก่ ครูให้เด็กร้องพร้อมกันและทำท่าทางประกอบ ร้อยละ 93.13

และครูสนทนา ซักถามหรืออธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาและแนวคิดของเพลง ร้อยละ 77.73

ด้านการประเมินการสอน สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติเป็นประจำ และปฏิบัติบ่อย ได้แก่ การสังเกตและบันทึกความร่วมมือในการทำกิจกรรม ร้อยละ 92.61 ความสามารถในการจำเนื้อเพลง ร้อยละ 87.01 และความสามารถในการทำท่าทางประกอบเพลง ร้อยละ 86.83

การแสดงความดีของขั้นตอนในการสอนเพลงให้กับเด็ก เรียงตามลำดับร้อยละ
การเตรียมการสอน

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	เตรียมอุปกรณ์การสอนให้ตรงกับสิ่งที่จะสอน	91.70
2	นำความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กมาเป็นข้อพิจารณาในการสอน	88.16
3	จัดทำแผนการสอนก่อนการสอน	85.74
4	เชิญวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้	12.82

การดำเนินการสอน

<u>ขั้นนำ</u>	<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
	1	เริ่มด้วยการสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลงที่จะสอน	88.78
	2	เริ่มด้วยการให้เด็กฟังเพลงจากเทปเพลง	85.97
	3	เริ่มด้วยการใช้อุปกรณ์ เช่น นิทาน หุ่นต่าง ๆ เกม	74.59

ขั้นสอน

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	ครูร้องนำ และให้เด็กร้องตามทีละวรรค	95.32
2	ครูร้องเพลง และให้เด็กร้องตามครู 1-2 เที่ยว	93.85

3.	ครูร้องเพลงให้จังหวะ และชักชวนให้เด็กปรนมมือตามจังหวะ	93.68
4.	ครูร้องเพลงที่ต้องการสอนให้เด็กฟังทั้งเพลงก่อน 1-2 เที่ยว	92.08
5.	ครูท่องเนื้อเพลงให้เด็กฟัง และให้เด็กท่องตามที่ละวรรค	91.23
6.	ครูและเด็กทำท่าประกอบตามเนื้อเพลงในขณะที่ร้อง	90.78
7.	ครูให้เด็กร้องไปพร้อม ๆ กับครู	84.52
8.	ครูอธิบายคำและความรู้ที่เด็กควรจะรู้ในเนื้อเพลง	81.16
9.	ครูให้เด็กคิดทำเองตามจินตนาการของเด็ก	68.16

ขั้นทบทวนและสรุป

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	ครูให้เด็กร้องพร้อมกันและทำท่าประกอบ	93.13
2	ครูสนทนา ชักถาม หรืออธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหา และแนวคิดของเพลง	77.73
3	ครูให้เด็กร้องเป็นกลุ่มย่อยหรือผลัดกันร้อง	69.57
4	ครูใช้อุปกรณ์ประกอบและให้เด็กร้องตามและทำท่า	67.14
5	ครูให้เด็กผลัดกันออกมาแสดงหน้าชั้นที่ละคู่ หรือเดี่ยว	64.96
6	ครูให้มีการแสดงประกอบเพลง	61.62

การประเมินการสอน สังเกตและบันทึก

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	ความร่วมมือในการทำกิจกรรม	92.61
2	ความสามารถในการจำเนื้อเพลง	87.01
3	ความสามารถในการทำท่าประกอบเพลง	86.83
4	เสียงที่ร้องพร้อมกัน	83.81
5	ความสามารถในการเข้าใจเนื้อและทำนองเพลง	72.09
6	ความสามารถในการร้องเพลงของเด็กแต่ละคนในด้านทำนอง	71.79
7	ความสามารถในการร้องเพลงของเด็กแต่ละคนในด้านจังหวะ	64.92

ตารางที่ 14 ร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาลจากแบบสอบถาม จำแนกตามแหล่งที่มาของเพลง
ที่ครูนำมาสอนเด็ก

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
<u>แหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็ก</u>					
23. คู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา เพลงประกอบ การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2531	38.38	39.25		3.95	4.82
	77.63		13.60	8.77	
24. แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล	49.06	38.62		2.09	1.04
	87.68		9.19	3.13	
25. เทปเพลงของอาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต	46.32	31.82		4.76	2.81
	78.14		14.29	7.57	
26. เทปเพลงของอาจารย์ศรีนวล รัตนสุวรรณ	39.38	31.86		5.09	8.85
	71.24		14.82	13.94	

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
27. เทปเพลงของอาจารย์ หม่อมคุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา	12.97	25.00		7.78	22.88
	37.97		31.37	30.66	
28. เทปเพลงของคุณหญิงเบญจา แสงมลิ	18.72	30.62		8.37	18.06
	49.34		24.23	26.43	
29. เทปเพลงประกอบการสอนจริยศึกษาของ ศาสตราจารย์ อำไพ สุจริตกุล	15.17	18.01		12.55	25.12
	33.18		29.15	37.67	
30. เทปเพลงประกอบหน่วยการสอนตามแผนการ จัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล จัดทำโดย บริษัท เควีซี จำกัด	27.76	33.08		12.17	7.98
	60.84		19.01	20.17	

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	4	3	2	1	0
31. จัดทำและแต่งขึ้นมาเอง	0.60	1.20		7.18	84.23
	1.80		6.79	91.41	

จากตารางที่ 14 แสดงว่า แหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็กเป็นประจำและบ่อย ได้แก่ จากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ร้อยละ 87.68 เทปเพลงของอาจารย์ เตือนใจ ศรีมารุต ร้อยละ 78.14 และคู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา เพลงประกอบการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พ.ศ 2531 ร้อยละ 77.63

ส่วนแหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็กน้อยที่สุดและไม่ได้นำมาเลย ได้แก่ การจัดทำและแต่งขึ้นมาเอง ร้อยละ 91.41 และเทปเพลงประกอบการสอนจริยศึกษาของศาสตราจารย์ อาไฟ สุจริตกุล ร้อยละ 37.67

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแสดงความถี่ของแหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็ก เรียงตามลำดับร้อยละ

<u>ลำดับที่</u>	<u>รายการ</u>	<u>ร้อยละ</u>
1	แผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล	87.68
2	เทปเพลงของอาจารย์ เตือนใจ ศรีมารุต	78.14
3	คู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา เพลงประกอบการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2531	77.63
4	เทปเพลงของอาจารย์ ศรีนวล รัตนสุวรรณ	71.24
5	เทปเพลงประกอบหน่วยการสอนตามแผนการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาล จัดทำโดยบริษัทเควีซี จำกัด	60.84
6	เทปเพลงของคุณหญิงเบญจา แสงมลิ	49.34
7	เทปเพลงของอาจารย์ หม่อมคุณฉวี บริพัตร ณ อยุธยา	37.97
8	เทปเพลงประกอบการสอนจริยศึกษาของศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล	33.18
9	จัดทำและแต่งขึ้นมาเอง	1.80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล จากแบบสอบถาม

ลำดับที่	รายการ	ครูผู้สอนที่ประสบปัญหา N = 146	ร้อยละ
1	ครูทราบแต่เนื้อเพลงแต่ไม่ทราบทำนองเพลง	123	84.25
2	ครูขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการสอน	117	80.14
3	อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ	112	76.11
4	ครูไม่สามารถหาเพลงให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้	106	72.60
5	ครูไม่สามารถหาแหล่งของเพลงได้	81	55.48
6	ครูขาดการส่งเสริมในด้านการรวบรวมทางด้านเพลงสำหรับเด็ก	72	49.32
7	เนื้อเพลงบางเพลงไม่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	44	30.14
8	ครูขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์	29	19.86
9	ครูไม่สามารถทำท่าทางประกอบเพลงให้เข้ากับเนื้อเพลงและกิจกรรมได้	22	15.07
10	ครูไม่มีเวลาสอนร้องเพลง	12	8.22
11	ครูไม่มีความถนัดในการร้องเพลง	9	6.16

จากตารางที่ 15 แสดงว่า ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลที่ครูประสบมากที่สุด คือ ครูทราบแต่เนื้อเพลงแต่ไม่ทราบทำนองเพลง ร้อยละ 84.25 รองลงมาคือ ครูขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการสอน ร้อยละ 80.14 และครูไม่สามารถหาเพลงให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้ ร้อยละ 72.60

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาลที่ครูประสบน้อยที่สุด
คือ ครูไม่มีความถนัดในการร้องเพลง ร้อยละ 6.16

หมายเหตุ จากจำนวน 585 คน ครูตอบว่ามีปัญหาจำนวน 146 คน จึงคิดคะแนน $N = 146$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 สรุปบทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการใช้ เพลงในการ เรียนการสอน เด็กวัยอนุบาล

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาล ได้ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล

จากการสัมภาษณ์และการสังเกต พบว่า ครูทั้งหมด (จำนวน 10 คน) เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุด (จำนวน 3 คน) รองลงมาคือ อายุ 26-30 ปี 36-40 ปี และ 41-45 ปี (ช่วงอายุละ 2 คน) น้อยที่สุดคือ 21-25 ปี (จำนวน 1 คน) วุฒิกการศึกษาครูส่วนใหญ่ (จำนวน 7 คน) อยู่ในระดับปริญญาบัตร หรือเทียบเท่า รองลงมาคือ ปริญญาโท (จำนวน 2 คน) และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (จำนวน 1 คน) สาขาที่จบมากที่สุดคือ สาขาการศึกษาปฐมวัยหรืออนุบาลศึกษา (จำนวน 5 คน) นอกจากนั้นจบจากสาขาการบริหารงานบุคคล คหกรรมศาสตร์ สังคมศึกษาบริหารการศึกษา และพื้นฐานการศึกษา (สาขาละ 1 คน) ระดับชั้นอนุบาลที่ครูส่วนใหญ่สอน คือ 4-5 ปี (จำนวน 6 คน) รองลงมาคือ 3-4 ปี (จำนวน 4 คน) ประสบการณ์ทางการสอนอนุบาลมากที่สุดคือ 7-10 ปี (จำนวน 4 คน) รองลงมาคือ 1-3 ปี และ 11-15 ปี (ช่วงเวลาละ 2 คน) น้อยที่สุด คือ 4-6 ปี และเกินกว่า 25 ปี (ช่วงเวลาละ 1 คน) ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบัน ครูทั้งหมด (จำนวน 10 คน) เป็นครูประจำชั้น ความสามารถทางด้านดนตรี ครูส่วนใหญ่ (จำนวน 7 คน) มีความสามารถทางการขับร้อง รองลงมาคือ การเล่นกีตาร์ และการเล่นเครื่องประกอบจังหวะ (ประเภทละ 4 คน) การอ่านโน้ตสากล (จำนวน 3 คน) และการเล่นอิเล็กทรอนิกส์ การเล่นเครื่องดนตรีประเภทเป่า และการเล่นดนตรีไทย (ประเภทละ 1 คน) ครูส่วนใหญ่ (จำนวน 6 คน) เคยเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา หรือศึกษาดูงานเกี่ยวกับการนำเพลงสำหรับเด็กไปใช้ในการเรียนการสอน และมีครูเพียง จำนวน 1 คน เท่านั้นที่เคยมีประสบการณ์ในการแต่งเพลงและนำมาใช้ในการเรียนการสอน

2. สภาพการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล

2.1 วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้เพลงในการเรียนการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน ใช้เพลงเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความสุขและเพลิดเพลิน และครูส่วนใหญ่ใช้เพลงเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม คุณธรรมต่าง ๆ ใช้เป็นสื่อ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน และใช้เพิ่มพูนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็ก และมีครูเพียง จำนวน 1 คนเท่านั้น ที่ใช้เพลงเพื่อส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรี

2.2 แนวทางที่ครูใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็ก ครูส่วนใหญ่เลือกเพลงโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยของเด็ก ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โอกาสที่จะใช้ความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน และภาษาที่ใช้ในเพลง

2.3 เกณฑ์ในการพิจารณาการแต่งเพลงสำหรับเด็ก จากการสัมภาษณ์พบว่า มีครูเพียง 1 คน เท่านั้นที่เคยแต่งเพลง และในการแต่งเพลงได้พิจารณาถึงจุดหมายที่ต้องการจะให้เด็กทราบ โอกาสที่จะใช้ ความสัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน ภาษาที่ใช้ และความสุขสนานของเด็กเป็นเกณฑ์สำคัญ ส่วนการพิจารณาถึงตัวเด็กนั้น ใช้เป็นเกณฑ์รองลงมา

สำหรับเหตุผลที่ครูแต่งเพลงสำหรับเด็กนั้น เนื่องจากเคยมีประสบการณ์ การแต่งเพลงในสมัยที่ศึกษาระดับปริญญาตรี และรู้สึกว่าจะชอบ นอกจากนั้นแล้วยังมีเหตุผลเนื่อง มาจากการหาเพลงไม่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่จะสอน จึงได้คิดแต่งเพลงขึ้นเพื่อสอนเด็ก ส่วน ปัญหาในการแต่งเพลงสำหรับเด็ก คือ การขาดทักษะทางด้านดนตรี จึงไม่สามารถคิดทำนอง เพลงขึ้นมาเองได้ ต้องใช้ทำนองเพลงของเดิมที่มีอยู่แล้ว

ส่วนครู 9 คน ที่ไม่เคยแต่งเพลงนั้น ให้เหตุผลของการไม่เคยแต่งเพลง เนื่องมาจาก ไม่มีความสามารถ สามารถใช้กิจกรรมอื่น ๆ เช่น นิทาน เกม คำคล้องจองแทน หรืออยากลองแต่งแต่ยังไม่มีโอกาส

2.4 ประเภทของเพลงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ใช้เพลงที่ปรากฏอยู่ในแผนการจัดประสบการณ์ เพลงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เพลงประกอบนิทานและ เพลงสมัยนิยม

2.5 กิจกรรมที่ครูนำเพลงมาใช้ ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน นำเพลงมาใช้ในการ กิจกรรมดนตรี กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ และครูส่วนใหญ่นำเพลงมาใช้ในการกิจกรรมสนทนา

คอนเซ็ปต์ กิจกรรมในวงกลม และกิจกรรมเข้าแถว และมีครูเพียงจำนวน 1 คน เท่านั้น ที่นำเพลงมาใช้ในกิจกรรมสร้างสรรค์ (ศิลปะ)

3. วิธีการสอนเพลงให้แก่วัยอนุบาล

3.1 บทบาทครูในการสอนเพลงให้แก่วัยอนุบาล ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน การทำอารมณ์ให้แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก การให้ความสนใจเด็กอย่างทั่วถึง และการพยายามชักจูงให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีเกิดความรัก ชอบเสียงเพลง

3.2 รูปแบบในการสอนเพลงให้แก่วัยอนุบาล ครูส่วนใหญ่สอนเพลงโดยให้เด็กทำท่าทางตามครู รองลงมาคือ สอนเพลงประกอบท่าทางโดยให้เด็กคิดท่าทางขึ้นเอง

3.3 รูปแบบในการดำเนินการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน สอนเด็กรวมทั้งชั้น แต่เมื่อพบว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือ ก็จะสอนเป็นกลุ่มย่อย หรือสอนเป็นรายบุคคล แล้วแต่กรณี และมีครู จำนวน 1 คน ให้ความช่วยเหลือเด็กโดยให้เด็กสอนกันเอง

3.4 อุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง ครูส่วนใหญ่ใช้เครื่องบันทึกเสียง เทปเพลง อุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง กรับ ลูกชด และระฆังนา รวมทั้งใช้นิทาน เป็นอุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง

3.5 ขั้นตอนในการสอนเพลงให้แก่วัยอนุบาล ด้านการเตรียมการสอนนั้น ครูส่วนใหญ่เตรียมอุปกรณ์การสอนให้ตรงกับสิ่งที่จะสอน ครูจัดทำแผนการสอนก่อนการสอน และนำความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการ ด้านการดำเนินการสอนในชั้นนั้น ครูส่วนใหญ่เริ่มต้นด้วยการให้เด็กฟังเพลงจากเทปเพลง เริ่มด้วยการสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลงที่จะสอน ส่วนในขั้นสอนนั้น ครูส่วนใหญ่สอนด้วยวิธีการครูท่องเนื้อเพลงให้เด็กฟัง และให้เด็กท่องตามที่ละวรรค ครูร้องนำ และให้เด็กร้องตามที่ละวรรค ครูและเด็กทำท่าทางประกอบตามเนื้อเพลงในขณะที่ร้องหรือเปิดเทปเพลง รองลงมาคือ ครูร้องเพลงที่ต้องการสอนให้เด็กฟังทั้งเพลงก่อน 1-2 ท่อน ครูร้องเพลงให้จังหวะ และชักชวนให้เด็กปรบมือตามจังหวะ ครูร้องเพลงและให้เด็กร้องตามครู 1-2 ท่อน และครูให้เด็กร้องไปพร้อม ๆ กับครู ในขั้นทบทวนและสรุปนั้น ครูส่วนใหญ่ให้เด็กร้องพร้อมกันและทำท่าทางประกอบ ครูใช้อุปกรณ์ประกอบและให้เด็กร้องตามและทำท่าทาง และใช้วิธีสนทนา ชักถาม หรืออธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาของเพลง ด้านการประเมินการสอน ครูส่วนใหญ่สังเกตและบันทึกจากความร่วมมือในการทำกิจกรรมความสามารถในการทำท่าทาง

ประกอบเพลง และความสามารถในการจำเนื้อเพลง

3.6 แหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็ก ครูส่วนใหญ่นำเพลงมาจากแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล เทปเพลงของอาจารย์เตือนใจ ศรีมารุต เทปเพลงของอาจารย์-ศรีนิวล รัตนสุวรรณ และจากคู่มือครูระดับประถมศึกษา เพลงประกอบการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2531

4. ปัญหา เกี่ยวกับการใช้ เพลงในการ เรียนการสอน เด็กวัยอนุบาล

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาลสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลไม่สามารถหาเพลงได้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้
2. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลทราบแต่เนื้อร้อง แต่ไม่ทราบทำนองเพลง
3. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลยังขาดความแม่นยำในเนื้อเพลง อาจทำให้ถ่ายทอดให้เด็กผิด
4. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลขาดพื้นฐานทางด้านดนตรีจึงไม่สามารถคิดวิธีการสอนที่แปลกใหม่ขึ้นมาได้
5. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลต้องคำนึงถึงเนื้อหาของแต่ละหน่วย ทำให้บางครั้งเด็กขาดเพลงประเภทอื่น ๆ ที่ควรจะได้รับตามวัยของเด็ก
6. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลขาดความรู้ ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์
7. ครูผู้สอนชั้นอนุบาลขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ในการสอน
8. อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการ
9. ทางโรงเรียนมีห้องดนตรี แต่ไม่มีครูที่มีความถนัดทางด้านนี้ ทำให้ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่

5. ข้อคิด เห็นและข้อ เสนอแนะ

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนชั้นอนุบาล สรุปประเด็นได้ดังนี้

1. การสอนเพลงเด็กวัยอนุบาล ควรคำนึงถึงความสุขสนานของเด็ก และควรให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมทุกคน เพลงที่ใช้ควรเป็นเพลงที่มีเนื้อเพลงสั้น ๆ ง่าย ๆ ใช้ภาษาที่เหมาะสม เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนประกอบเพลง นอกจากนี้เพลงยังสอนให้เด็กรู้จักฟังคำสั่ง

รู้จักจังหวะ การใช้เพลงไม่ใช่เฉพาะกิจกรรมดนตรีเท่านั้น แต่สามารถสอดแทรกได้ทุกวิชา และทุกขั้นตอนในการเรียนการสอน

2. การใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนานแล้ว เด็กยังได้รับความรู้จากบทเพลงไปในตัว เด็กบางคนมีจินตนาการ ทำให้ได้แสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์

3. การสอนเพลงสำหรับเด็กวัยอนุบาลนั้น ครูควรมีเทคนิค และอุปกรณ์ที่แปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา และให้เด็กได้ฝึกร้องเป็นประจำ นอกจากนั้นเพลงที่นำมาสอนเด็กนั้นต้องส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

ตอนที่ 3 สรุปข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เกี่ยวกับการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล

จากการสังเกตครูผู้สอนชั้นอนุบาล ได้ข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

1. สภาพการใช้เพลงในการเรียนการสอนเด็กวัยอนุบาล

1.1 วัตถุประสงค์ที่สำคัญในการใช้เพลงในการเรียนการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน ใช้เพลงเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดความสุขและเพลิดเพลิน และใช้เพลงเพื่อเป็นสื่อ อุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน และครูส่วนใหญ่ใช้เพลงเพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่เด็ก ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม จริยธรรม คุณธรรมต่าง ๆ และใช้เพื่อเพิ่มพูนทักษะต่าง ๆ ให้แก่เด็ก และครูมีเพียงจำนวน 1 คนเท่านั้น ที่ใช้เพลงเพื่อส่งเสริมความสามารถทางด้านดนตรี และปรับพฤติกรรมเด็ก

1.2 แนวทางที่ครูใช้ในการพิจารณาเลือกเพลงสำหรับเด็ก ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน เลือกเพลงได้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เลือกเพลงที่ใช้ภาษาสุภาพและถูกต้อง เลือกเพลงได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สัมพันธ์กับสิ่งที่จะสอน และเหมาะสมกับโอกาสที่จะใช้

1.3 ประเภทของเพลงที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน ใช้เพลงที่ปรากฏอยู่ในแผนการจัดประสบการณ์ และครูส่วนใหญ่ใช้เพลงส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และมีครูเพียงจำนวน 1 คนเท่านั้น ที่ใช้เพลงประกอบการละเล่นของเด็ก เพลงร่าวอง และเพลงสากล

1.4 กิจกรรมที่ครูนำเพลงมาใช้ ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน นำเพลงมาใช้ในกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะและกิจกรรมในวงกลม ครูส่วนใหญ่ นำเพลงมาใช้ในกิจกรรมเข้าแถวและกิจกรรมสนทนาตอนเช้า และมีครูเพียงจำนวน 2 คนที่นำเพลงมาใช้ในกิจกรรมเล่นกลางแจ้งและกิจกรรมก่อนนอน

2. วิธีการสอนเพลงให้แก่เด็กวัยอนุบาล

2.1 บทบาทครูในการสอนเพลงให้แก่เด็ก ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียน การให้ความสนใจต่อเด็กอย่างทั่วถึง และการทำอารมณ์ให้แจ่มใส ร่าเริง มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก และครูส่วนใหญ่ นำมาปฏิบัติ ได้แก่ การพยายามชักจูงให้เด็ก มีความรู้ที่ดี เกิดความรัก/ชอบเสียงเพลง และการจัดหาเครื่องดนตรีมาไว้ที่ชั้นหรือมุมใดมุมหนึ่งของห้องเรียน

2.2 รูปแบบในการสอนเพลงให้แก่เด็ก ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน สอนเพลงโดยให้เด็กประกอบท่าทางตามครู และสอนเพลงประกอบอุปกรณ์ที่ซื้อมา และมีครูเพียงส่วนน้อยที่สอนเพลงประกอบท่าทางโดยให้เด็กคิดท่าทางเอง

2.3 รูปแบบในการดำเนินการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน สอนเด็กรวมทั้งชั้น และมีครูเพียงจำนวน 1 คน ที่สอนเด็กเป็นกลุ่มย่อย และสอนเด็กเป็นรายบุคคล

2.4 อุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง ครูส่วนใหญ่ใช้เครื่องบันทึกเสียง เทปเพลง และอุปกรณ์การสอนที่เป็นเครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง ฉาบ กรับ ลูกชั๊ด รำมะนา และกลอง และมีครูเพียงจำนวน 1 คน ที่ใช้รูปภาพต่าง ๆ และนิทาน เป็นอุปกรณ์การสอนที่ใช้ประกอบการสอนเพลง

2.5 ขั้นตอนในการสอนเพลงให้กับเด็ก ด้านการเตรียมการสอนนั้น ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน มีการเตรียมอุปกรณ์การสอนให้ตรงกับสิ่งที่จะสอน และนำความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กมาเป็นข้อพิจารณาในการสอน

ด้านการดำเนินการสอน ในขั้นนั้น ครูเพียงครึ่งหนึ่ง จำนวน 5 คน เริ่มด้วยการสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเพลงที่จะสอน และเริ่มด้วยการให้เด็กฟังเพลงจากเทปเพลง ส่วนในขั้นสอนนั้น ครูทั้งหมดจำนวน 10 คน ร้องนำ และให้เด็กร้องตามทีละวรรค ครูร้องเพลง และให้เด็กร้องตามครู 1-2 เที้ยว ครูและเด็กทำท่าประกอบตามเนื้อเพลงในขณะที่ร้องหรือเปิดเทปเพลง และครูให้เด็กร้องเพลงพร้อม ๆ กับครู ส่วนในขั้นทบทวนและสรุปนั้น ครูทั้งหมด จำนวน

10 คน ให้เด็กร้องพร้อมกันและทำท่าทางประกอบ ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสนทนาซักถาม หรืออธิบาย
ข้อความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาและแนวคิดของเพลง

ด้านการประเมินการสอน ครูทั้งหมด จำนวน 10 คน สังเกตและบันทึก
ความสามารถในการทำท่าทางประกอบเพลง และความร่วมมือในการทำกิจกรรม

2.6 แหล่งที่มาของเพลงที่ครูนำมาสอนเด็ก ครูส่วนใหญ่นำเพลงมาจากแผนการ
จัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล และมีครูเพียงจำนวน 1 คน นำเพลงมาจากคู่มือครูระดับก่อนประถม-
ศึกษา เพลงประกอบการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พ.ศ. 2531 เทปเพลงประกอบการสอน
จริยศึกษาของศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล และเทปเพลงประกอบหน่วยการสอนตามแผนการ
จัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล จัดทำโดยบริษัท เควีซี จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย